

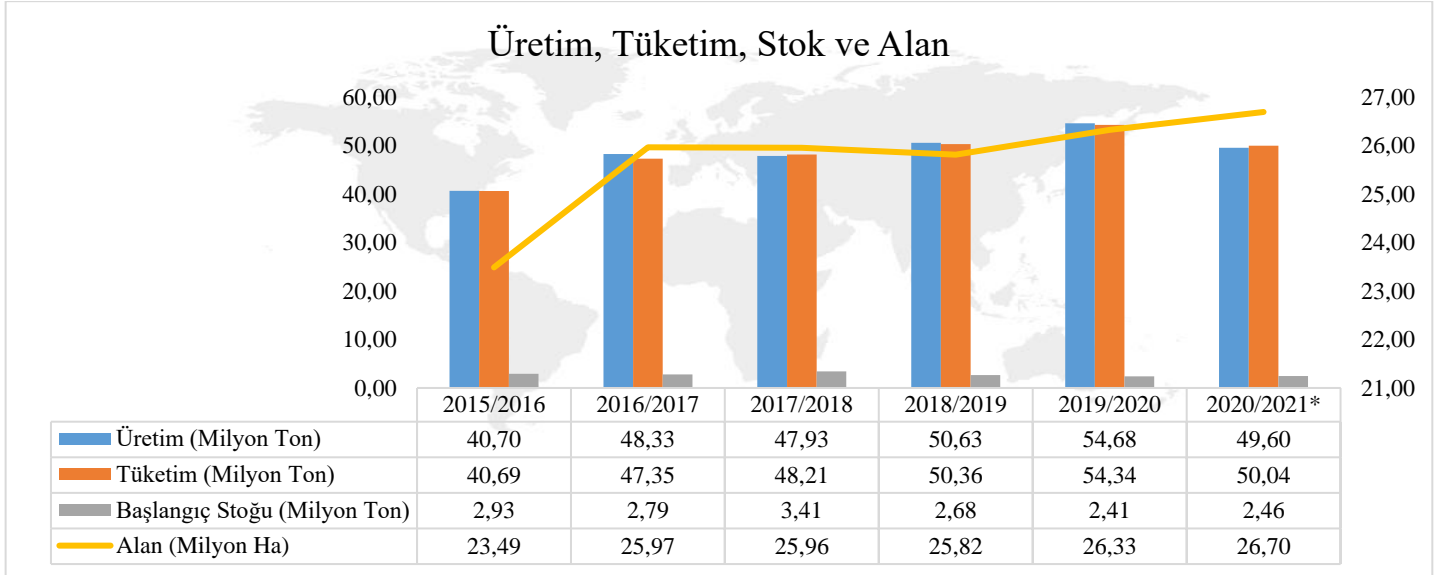

ÜRÜN MASALARI AYÇİÇEĞİ BÜLTENİ

SAYI: 15

NİSAN 2021

DÜNYADA AYÇİÇEĞİ

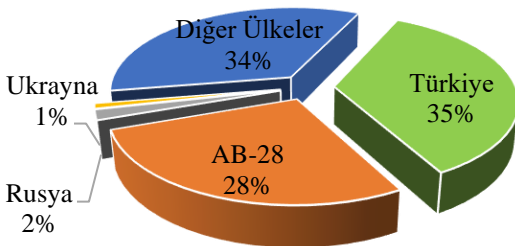

Kaynak: USDA, *Öngörü

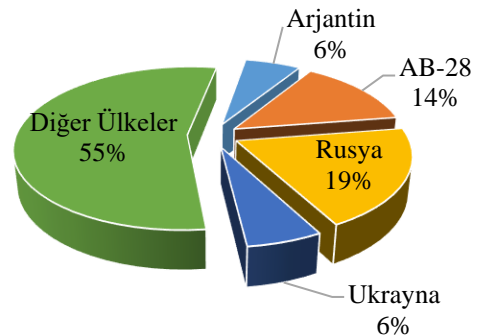
Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) bitkisel yağ fiyat endeksi Şubat ayına göre 11,8 puan artarak Mart ayında ortalama 159,2 puana yükselmiştir. Bu yükselişle endeks, 2011 yılı Haziran ayından bu yana en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Ayçiçeği fiyatlarında yaşanan yükseliş Rusya, Ukrayna gibi ihracatçı ülkelerin ihracatta ham yağa yönelmesi, Karadeniz ülkeleri ile Kanada'nın ihracat kısıtlamalarına gitmesinin yanında Avrupa Birliği ülkelerinde 2021 yılında düşük rekolte beklentisi ile yükselmeye devam etmiştir.

Dünya üretiminde 2. sırada olan Rusya 9 Ocak – 30 Haziran 2021 tarihleri arasında ton başına 165 eurodan az olmamak kaydıyla uygulanan vergiyi yüzde %6,5 seviyesinden yüzde %30'a çıkarmıştır.

Ayçiçeği İthalatı (2020/2021)

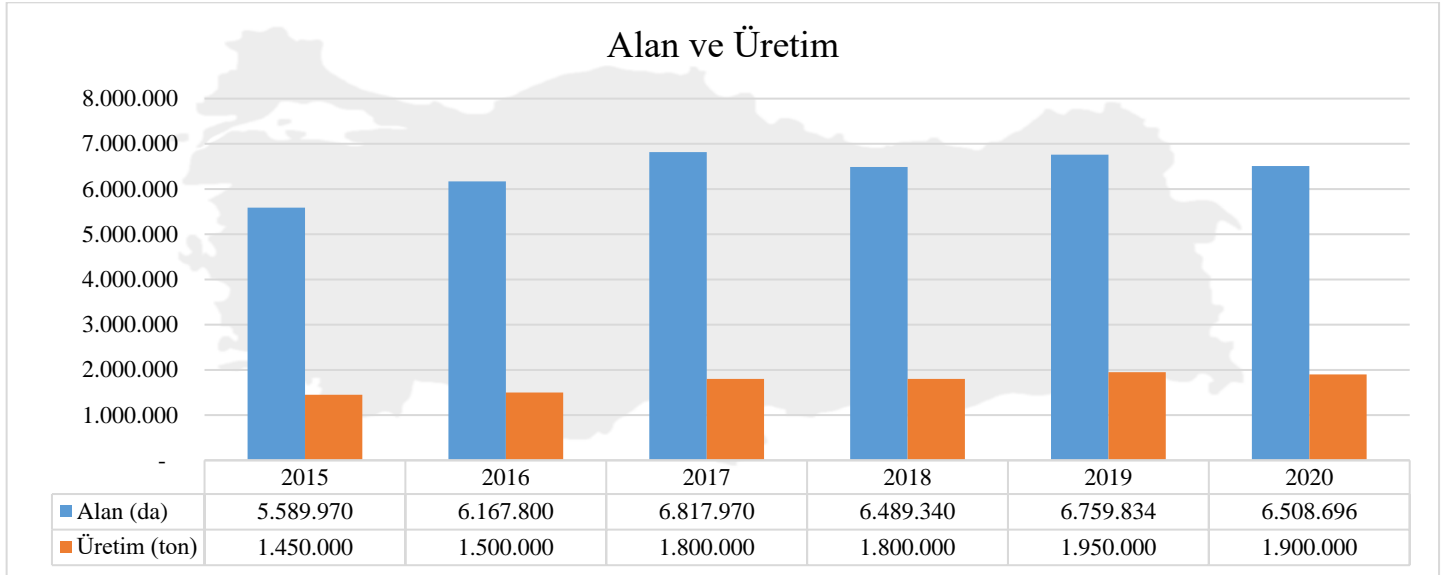
Ayçiçeği İhracatı (2020/2021)

Kaynak: USDA, 2020/2021 üretim sezonu tahmini

2020/2021 pazarlama yılında Nisan ayı itibariyle dünya genelinde 2,70 milyon ton ithalat ve 2,91 milyon ton ihracat gerçekleşmiştir. Ayçiçeği ihracatında önde gelen ülkeler AB ülkeleri ve Rusya'dır.

TÜRKİYE'DE AYÇİÇEĞİ

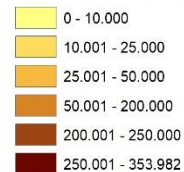
Kaynak: TÜİK

Ülkemiz yağlık ayçiçeği ekiliş alanları 2015 yılında 5,6 milyon dekar iken 2020 yılında yaklaşık %17 artarak 6,5 milyon dekara yükselmiştir. Diğer yandan 2015 yılında 1,45 milyon ton olan yağlık ayçiçeği üretimi 2020 yılında 1,9 milyon tona ulaşmıştır. TÜİK 2019/2020 pazarlama yılı verilerine göre ayçiçeğinin yeterlilik oranı %60,1'dir. Dekara verim ortalaması 2015 yılında 264 kg iken 2020 yılında yaklaşık %11 artarak 292 kg'a yükselmiştir.

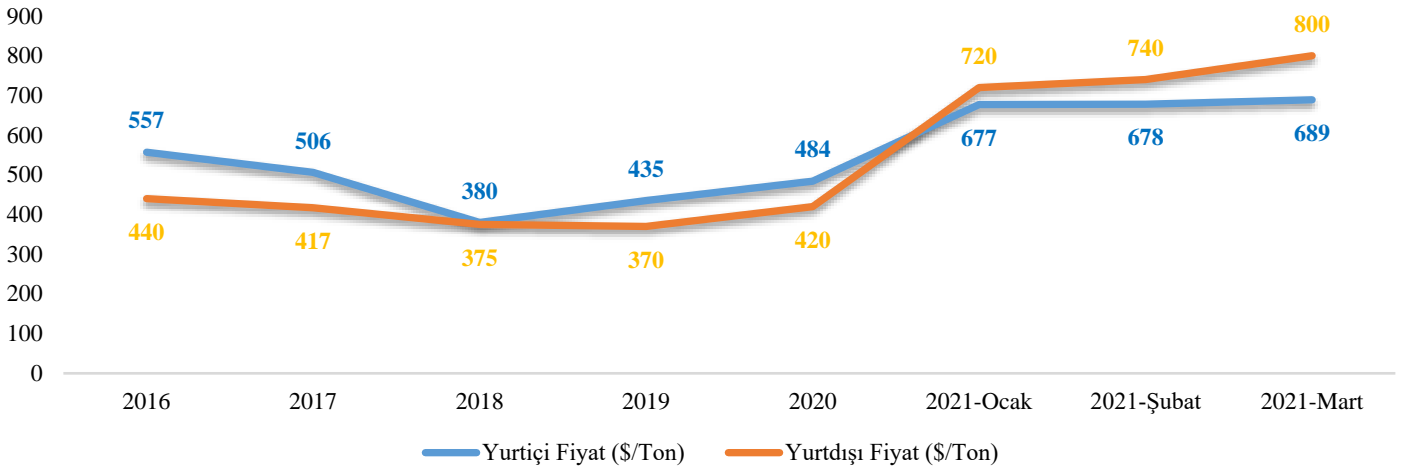
Gösterim

Ayçiçeği (Yağlık) Üretim Miktarı (ton)

Kaynak: TÜİK 2020

Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

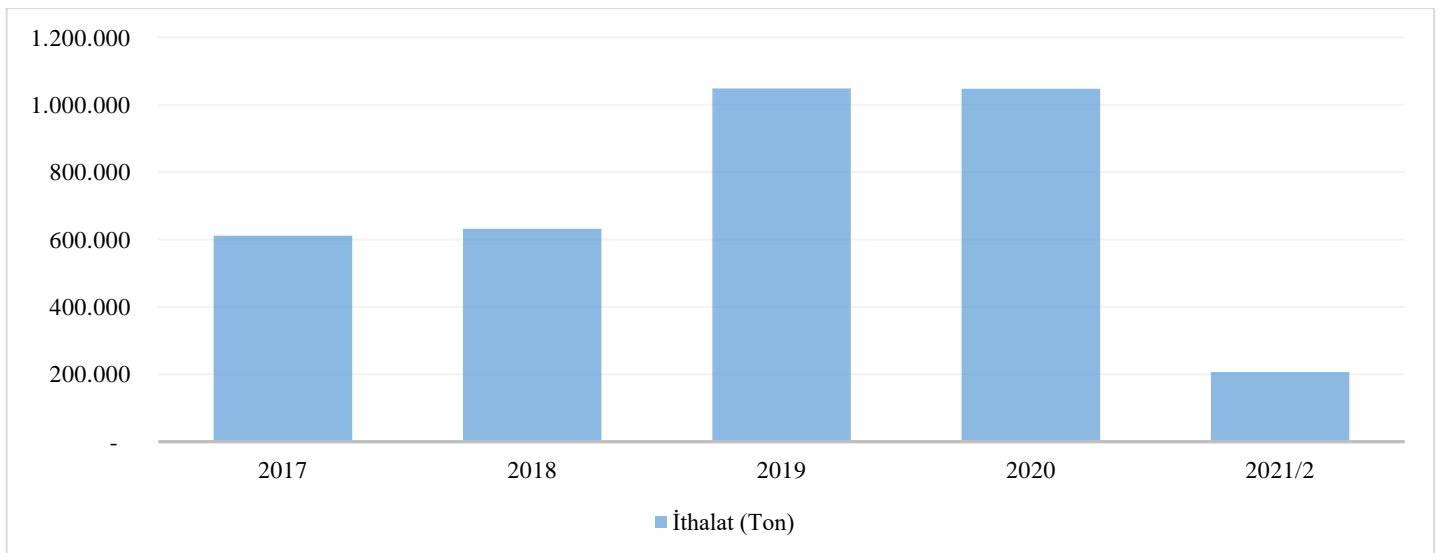

Kaynak: USDA, Edirne Ticaret Borsası, T.C. Merkez Bankası ilgili yıl/ay dolar kuru alınmıştır.

Yurt dışı borsa fiyatlarında, dünya genelinde pandeminin etkisiyle artan tüketimle birlikte, fiyatlarda da artış yaşanmıştır. 2020 yılında ortalama olarak **420 \$/ton** olan yurt dışı ayçiçeği fiyatı, 2021 yılı Mart ayında **800 \$/ton'a** kadar çıkmıştır.

Yurt içi borsalarda ise 2020 yılı fiyatları bir önceki yıla göre artış göstererek ortalama **484 \$/ton** seviyelerine gelmiştir. Mart ayında ortalama **5.250 TL/ton'dan (689 \$/ton)** işlem gören ayçiçeği fiyatları, **13 Nisan 2021** tarihi itibarıyla **5.550 TL/ton'dan (687 \$/ton)** işlem görmektedir. (Mart ayı ortalama \$ kuru: 7,6306 TL ve 15.04.2021 tarihinde \$ kuru: 8,08 TL)

DIŞ TİCARET

Kaynak: TÜİK, GTİP No: 12060010, 12060091, 12060099

Ülkemiz 2020 yılı ayçiçeği tohumu ithalatı, 2019 yılına göre %0,8 artarak **1,14 milyon ton** olarak gerçekleşmiştir. Ayçiçeği tohumu ithalatında 2019 yılında öne çıkan ülkeler Moldova, Romanya ve Rusya iken 2020 yılında Rusya ve Bulgaristan'dır.

DEĐERLENDİRME

- ✚ Bakanlığımızca 2020 yılı yağlık ayçiçeği Fark Ödemesi Desteđi **%25** oranında artırılarak **40 krş/kg**'dan **50 krş/kg**'a çıkarılmıştır.
- ✚ Bu yıl üretici fiyatlarındaki yükseliş ve destek miktarının artırılmış olmasının 2021 yılı ayçiçeği ekiliş alanlarına olumlu olarak yansıtacağı düşünölmektedir.
- ✚ 20 Mart 2021 tarihinde yayımlanan Resmi Gazete'de yer alan yeni düzenlemeyle ayçiçeği ham yağında gümrük vergisi oranı **30 Haziran 2021** tarihine kadar **%0** olarak uygulanacaktır.
- ✚ Bakanlığımızca yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki fiyat değişimleri, stok yönetimi, hasat durumu yakından takip edilmekte olup üreticilerimizi koruyacak ve tüketicilerimizi kollayacak her türlü tedbir gerek göröldüğü zaman ivedilikle alınmaktadır.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüđü
Tarla ve Bahçe Bitkieri Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 82 00

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr